

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžsk/5/2018
Identifikačné číslo spisu: 2014200609
Dátum vydania rozhodnutia: 26.09.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2014200609.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobkyne (sťažovateľky): U. U. Y., nar.XX.XX.XXXX, bytom B., Poľská republika, právne zastúpená: JUDr. Ing. Zuzana Kvaková, advokátka so sídlom J.M.Germettu 146/1, Žilina, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa - ústredie, ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, za účasti ďalšieho účastníka: REPRUF, s.r.o., so sídlom Palárikova 76, 022 01 Čadca, IČO: 47 237 198, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 24553-2/2014-BA zo dňa 17. marca 2014, o kasačnej sťažnosti proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/148/2014-144 zo dňa 10. mája 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Rozhodnutím č. k. 44800-1/2013-CA zo dňa 12.09.2013 (ďalej len „prvoinštančné rozhodnutie“) Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca rozhodla, že sťažovateľke nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi REPRUF, s. r. o. (ďalej aj ako „ďalší účastník“ alebo „zamestnávateľ“) od 01.08.2012 podľa slovenskej legislatívy. V odôvodnení uviedla, že od 01.05.2010 sa uplatňuje Nariadenie ES a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení Nariadenia č. 988/2009 zo 16.09.2009 (ďalej len „základné nariadenie“) a vykonávacie nariadenie EP a Rady č. 987/2009 zo dňa 16.09.2009 (ďalej len „vykonávacie nariadenie“). Dňa 26.02.2013 vykonali kontrolní zamestnanci prvoinštančného orgánu kontrolu v sídle zamestnávateľa zameranú na overenie reálneho výkonu činnosti jeho zamestnancov. Kontrolní zamestnanci v sídle spoločnosti v čase vykonania kontroly nezistili prítomnosť žiadneho zamestnanca a taktiež nebol prítomný žiaden z konateľov spoločnosti a nebola zaznamenaná ani prítomnosť vlastníkov spoločnosti. Bol vypočítaný konateľ spoločnosti ACARTUS Slovakia, s. r. o., Mgr.

J.. Na základe výsledkov kontroly nebolo preukázané, že by sťažovateľka reálne vykonávala činnosť ako zamestnanec na území SR a preto nemôže podliehať slovenským právnym predpisom ani podľa čl. 13 ods. 3 základného nariadenia ani podľa čl. 13 ods. 1 základného nariadenia.

2. Na základe odvolania sťažovateľky vo veci rozhodovala žalovaná, ktorá rozhodnutím č. 24553-2/2014-BA zo dňa 17.03.2014 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) jej odvolanie zamietla a prvoinštančné rozhodnutie potvrdila. V odôvodnení poukázala na kontrolu vykonanú od 26.02.2013 do 08.03.2013 pobočkou Čadca, s výsledkom, ako bolo uvedené v prvoinštančnom rozhodnutí. Opakovaná kontrola vykonaná 05.03.2013 taktiež nepriniesla preukázanie reálneho výkonu činnosti zamestnanca - sťažovateľky, pretože na adrese spoločnosti sa nachádzala konateľka spoločnosti a osoba splnomocnená konať za ďalšieho účastníka. Bolo zistené, že pracovné zmluvy so zamestnancami sú uzavreté na 4 hodiny mesačne (do 28.06.2012), po tomto dátume na desať hodín mesačne. Všetci zamestnanci roznášajú letáky na požiadanie poľských firiem po rôznych mestách na území SR. Zamestnávateľ zadáva prácu zamestnancom telefonicky, e-mailom alebo prostredníctvom pošty. Na základe kontroly sa nepodarilo preukázať reálny výkon činnosti zamestnancov zamestnávateľa na území SR, ani splnenie podmienok na určenie miesta podnikania. Zamestnávateľ síce predložil formálne doklady, nepredložil však doklady preukazujúce reálny výkon práce zamestnanca na určenom mieste, v určený deň, napr. vyúčtovanie cestovných nákladov alebo cestovné príkazy, z ktorých by bolo zrejmé, že zamestnanec vykonával prácu na určenom mieste. Firemné pečiatky slovenských podnikov, resp. vizitky, dokazujú existenciu podnikateľských subjektov v mieste, kde má zamestnanec účastníka konania podľa ním predložených štvrtročných správ o vykonaní prác vykonávať činnosť, avšak aj tieto doklady je možné na účely preverenia predmetu kontroly považovať za nedostatočné. Registračný list FO - prihláška, ktorá má deklarátorne účinky nemôže deklarovať vznik povinného sociálneho poistenia v rozpore s koordinačnými nariadeniami Európskej únie.

3. Záverom žalovaná poukázala na to, že aj Národný inšpektorát práce vykonal 13.03.2013 inšpekciu práce zamestnávateľa. V priebehu výkonu inšpekcie sa fyzicky nestretol so zamestnancami zamestnávateľa. Záznamy z výkonu inšpekcie, v ktorých sa v závere konštatuje „neboli zistené nedostatky“, boli vyhotovené na základe písomných podkladov získaných počas výkonu inšpekcie práce vo vzťahu k skúmanej papierovej dokumentácii a nie v súvislosti s prešetrovaním reálneho výkonu činnosti daných zamestnancov. Určovať uplatniteľnú legislatívu, zároveň kontrolovať splnenie podmienok na určenie uplatniteľnej legislatívy v súlade s koordinačnými nariadeniami je oprávnená len inštitúcia ustanovená na tento cieľ, t. j. Sociálna poisťovňa.

II.

Konanie na krajskom súde

4. Proti preskúmanému rozhodnutiu podala sťažovateľka správnu žalobu. Krajský súd v Trnave napadnutým rozsudkom v zmysle § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) zamietol správnu žalobu sťažovateľky z nasledujúcich dôvodov:

- žalovaná nepostupovala v rozpore s právnou úpravou obsiahnutou v základnom nariadení a v jeho vykonávacom nariadení. Nemožno vytknúť žalovanej že vo veci nevykonala dokazovanie v dostatočnom rozsahu a že nezistila dostatočne skutkový stav, pretože formálne doklady predložené zamestnávateľom len formálne deklarovali vznik pracovného pomeru medzi sťažovateľkou a ďalším účastníkom konania bez akejkoľvek výpovednej hodnoty o tom, že sťažovateľka ako zamestnanec na území Slovenskej republiky skutočne uskutočňovala činnosť podľa pracovnej zmluvy,

- nie je tiež možné vytknúť žalovanej, že na sťažovateľku, resp. jej zamestnávateľa preniesla nad rozsah zákona dôkaznú povinnosť, pretože vykonávacie nariadenie článok 16 ods. 1 a 6 stanovuje osobe vykonávajúcej činnosť vo viacerých členských štátoch povinnosť poskytnúť príslušnej inštitúcii sociálneho zabezpečenia informácie, teda samotná práva úprava vykonávacieho nariadenia ustanovuje dôkaznú povinnosť osobe vykonávajúcej činnosť vo viacerých členských štátoch výkon svojej činnosť preukázať. Nepredloženie dôkazov malo za následok neunesenie dôkaznej povinnosti na preukázanie

pravdivosti jej tvrdení o výkone zamestnania na Slovensku,

- neboli splnené zákonné predpoklady pre aplikáciu základného nariadenia, článok 13 ods. 3, nakoľko nebol preukázaný reálny súbeh činností sťažovateľky ako SZČO na území Poľskej republiky a zamestnanca na území SR,

- v danom prípade nie je rozhodnutie Európskeho súdneho dvora číslo C-89/2016 zo dňa 13.07.2017 aplikovateľné pre daný prípad, keďže žalovaná vyslovila právny záver, že sťažovateľke nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti podľa slovenskej legislatívy na základe skutkových zistení, že sťažovateľka nepreukázala výkon činnosti zamestnanca na území Slovenska a nie z dôvodu, že výkon práce sťažovateľky na území Slovenska bol zanedbateľný ako to stanovuje článok 14 ods. 5b vykonávacieho nariadenia,

- samotná prihláška do systému sociálneho zabezpečenia podaná zamestnávateľom sťažovateľky nezakladá právo na vznik uvedeného poistenia na území SR z dôvodov uvedených vyššie, t. j. že nebol preukázaný reálny výkon činnosti zamestnanca - sťažovateľky na území SR,

- za skutkového stavu zisteného v preskúmvanej veci sa sťažovateľka podľa Súdneho dvora musí fakticky považovať za osobu, ktorá podlieha právnej úprave členského štátu, kde je zamestnancom (Slovenská republika). Avšak s poukazom na čl. 14 ods. 5b vykonávacieho nariadenia Súdny dvor uviedol, že na určenie rozhodnej právnej úpravy podľa článku 13 základného nariadenia sa neberú do úvahy zanedbateľné činnosti, ktorej rozsah mal poľský úrad ZUS zistiť u sťažovateľky v inej veci, t. j. aj v preskúmvanej veci. Preto pri určení rozhodnej právnej úpravy, ktorej podlieha sťažovateľka, mala žalovaná vychádzať z článku 13 ods. 3 základného nariadenia zohľadňujúc čl. 14 ods. 5b ako aj čl. 16 vykonávacieho nariadenia,

- ustanovenia zakotvené v čl. 14 ods. 5b prvej ako aj druhej vety vykonávacieho nariadenia do právnej úpravy vykonávacieho nariadenia explicitne zaviedli pravidlo o neposudzovaní zanedbateľných činností na účely určenia uplatniteľných právnych predpisov naprieč celým čl. 13 základného nariadenia, teda bez ohľadu na to, či ide o SZČO alebo ide o zamestnanca. Z uvedeného dôvodu potom poľský úrad ZUS pristúpil k aplikácii čl. 11 ods. 3 písm. a) základného nariadenia na situáciu sťažovateľky,

- ak sa sťažovateľka domnievala, že jej sociálne zabezpečenie spadá pod slovenský právny poriadok, mala sa domáhať nápravy svojho nežiaduceho stavu na konajúcom vnútroštátnom orgáne, t. j. na poľských úradoch (Rozsudok NS SR sp. zn. 1Sžo/11/2015 zo dňa 22.08.2017).

III.

Obsah kasačnej sťažnosti/stanoviská

A)

5. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľka v zákonnej lehote podala kasačnú sťažnosť z dôvodu uvedeného v § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p., t. j. že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

6. Sťažovateľka v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. najmä uviedla, že:

- krajský súd nereflektoval na čl. 13 (3) základného nariadenia,

- s poukazom na čl. 16 ods. 1 vykonávacieho nariadenia namietala oprávnenie prvoinštančného orgánu, ako aj žalovanej vydať rozhodnutie o nevzniknutí povinného poistenia, nakoľko toto nie je v jej kompetencii, pričom poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Sžo/90/2015 a na rozsudok sp. zn. 1Sžo/30/2015,

- bolo povinnosťou žalovanej preukázať existenciu dohody uzavretej medzi žalovanou a ZUS,

- záznam o vykonaní kontroly dňa 08.03.2013, ktorého súčasťou ako príloha je „Správa o kontrole“ (ďalej len „Záznam“), je hlavným podkladom pre vydanie prvoinštančného rozhodnutia ako aj preskúmvaného rozhodnutia, avšak správne orgány sa s tým nevysporiadali,

- krajský súd odignoroval záznam a správu z kontroly ako základný podklad pre vydanie rozhodnutia,
- pri posudzovaní statusu sťažovateľky ako zamestnanca mal krajský súd vychádzať z definície „činnosti ako zamestnanec“ deklarovanej v rámci dikcie čl. 1 základného nariadenia a v nadväznosti na to s pojmom "zamestnanec" v zmysle § 4 ods. 1 zákona o sociálnom poistení,
- existencia právneho vzťahu zakladajúceho právo na pravidelný príjem je s poukazom na ustanovenia pracovnej zmluvy uzatvorenej medzi sťažovateľkou a zamestnávateľom nepochybná.

7. Navrhla, aby kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

B)

8. Žalovaná vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedla, že sťažovateľka v kasačnej sťažnosti neuviedla také námietky, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie preskúmaného rozhodnutia. V písomných vyjadreniach zaujala stanovisko ku každej námietke sťažovateľky obsiahnutej v žalobe. Navrhla, aby kasačný súd napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil

IV.

Právny názor Najvyššieho súdu SR

9. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v medziach sťažnostných bodov (§ 438 ods. 2, § 445 ods. 1 písm. c/, ods. 2 S.s.p.), pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 S.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 S.s.p.), jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačnú sťažnosť je potrebné ako nedôvodnú zamietnuť. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 26. septembra 2018 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

Podľa čl. 14 ods. 5 písm. b) vykonávacieho nariadenia v pôvodnom znení na účely uplatňovania článku 13 ods. 1 základného nariadenia osobou, ktorá zvyčajne vykonáva činnosť ako zamestnanec v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch, je predovšetkým osoba, ktorá nepretržite striedavo vykonáva činnosti s výnimkou zanedbateľných činností v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch, a to bez ohľadu na početnosť alebo pravidelnosť tohto striedania.

Podľa čl. 14 ods. 5 vykonávacieho nariadenia v znení relevantnom na preskúmanú vec na účely uplatňovania článku 13 ods. 1 základného nariadenia sa osobou, ktorá zvyčajne vykonáva činnosť ako zamestnanec v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch, rozumie osoba, ktorá vykonáva súbežne alebo striedavo jednu alebo viacero oddelených činností v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch pre ten istý podnik alebo toho istého zamestnávateľa, alebo pre rôzne podniky alebo rôznych zamestnávateľov.

Podľa čl. 14 ods. 5b vykonávacieho nariadenia v citovanom znení na účely určenia uplatniteľných právnych predpisov podľa článku 13 základného nariadenia sa zanedbateľné činnosti neberú do úvahy. Článok 16 vykonávacieho nariadenia sa uplatňuje na všetky prípady podľa tohto článku.

Podľa čl. 14 ods. 8 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení na účely uplatňovania článku 13 ods. 1 a 2 základného nariadenia formulácia podstatná časť činnosti, ktorú osoba vykonáva ako zamestnanec alebo ako samostatne zárobkovo činná osoba v členskom štáte znamená, že sa kvantitatívne podstatná časť všetkých činností zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činnnej osoby vykonáva v tomto členskom štáte, pričom to nemusí byť nevyhnutne väčšia časť týchto činností.

Podľa čl. 16 ods. 1 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení osoba, ktorá vykonáva činnosti v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch, informuje o tejto skutočnosti inštitúciu určenú príslušným úradom členského štátu bydliska.

Podľa čl. 16 ods. 2 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení určená inštitúcia členského štátu bydliska bezodkladne určí uplatniteľné právne predpisy, ktoré sa na dotknutú osobu uplatňujú, so zreteľom na článok 13 základného nariadenia a článok 14 vykonávacieho nariadenia. Toto určenie sa považuje za predbežné. Inštitúcia informuje o predbežnom určení uplatniteľných právnych predpisov určené inštitúcie každého členského štátu, v ktorom sa činnosť vykonáva.

Podľa čl. 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení predbežné určenie uplatniteľných právnych predpisov, ako sa stanovuje v odseku 2, sa stáva definitívnym do dvoch mesiacov odo dňa, keď boli inštitúcie určené príslušnými orgánmi dotknutých členských štátov o ňom informované v súlade s odsekom 2, ak už uplatniteľné právne predpisy neboli definitívne určené na základe odseku 4 alebo najmenej jedna dotknutá inštitúcia neinformovala inštitúciu určenú príslušným úradom členského štátu bydliska do konca tejto dvojmesačnej lehoty o tom, že nemôže prijať toto určenie alebo že zaujala k tejto veci odlišné stanovisko.

Podľa čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení platí, že ak existuje neistota vo veci určenia uplatniteľných právnych predpisov, v dôsledku ktorej je potrebné, aby inštitúcie alebo úrady dvoch alebo viacerých členských štátov na požiadanie jednej alebo viacerých inštitúcií určených príslušnými úradmi dotknutých členských štátov alebo samotných týchto úradov navzájom rokovali, určia sa právne predpisy uplatniteľné na dotknutú osobu vzájomnou dohodou a so zreteľom na článok 13 základného nariadenia a príslušné ustanovenia článku 14 vykonávacieho nariadenia.

Podľa čl. 16 ods. 5 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy boli predbežne alebo definitívne určené za uplatniteľné, to bezodkladne oznámi dotknutej osobe.

Podľa čl. 16 ods. 6 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení platí, že ak dotknutá osoba neposkytne informácie podľa odseku 1, uplatnia sa ustanovenia tohto článku na podnet inštitúcie určenej príslušným úradom členského štátu bydliska, len čo je o situácii tejto osoby informovaná, napríklad aj prostredníctvom inej dotknutej inštitúcie.

Podľa § 245 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, o výsledku vykonanej kontroly vypracujú zamestnanci kontroly protokol, ktorý musí obsahovať označenie kontrolovaného subjektu, miesto a dátum vykonania kontroly, predmet kontroly, kontrolované obdobie, kto kontrolu vykonal, preukázané kontrolné zistenia, dátum vypracovania protokolu, vlastnoručné podpisy zamestnancov kontroly, podpisy zodpovedných zamestnancov, ktorí boli s protokolom oboznámení a dátum oboznámenia sa s protokolom. Súčasťou protokolu je vyjadrenie vedúceho kontrolovaného subjektu, vyjadrenia zodpovedných zamestnancov ku kontrolným zisteniam a ďalšie písomnosti a materiály potvrdzujúce kontrolné zistenia vrátane priebežného protokolu a čiastkového protokolu.

Podľa § 245 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, ak sa kontrolou nezistí porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov alebo interných predpisov, vypracuje sa len záznam o kontrole. Pri jeho vypracúvaní sa postupuje primerane podľa odseku 1.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 1 vzniká odo dňa vzniku právneho vzťahu, ktorý zakladá právo na príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, a zaniká dňom zániku tohto právneho vzťahu, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 172 ods. 5 zákona o sociálnom poistení, predmetom nedávkového konania je rozhodovanie o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch, o poistnom v sporných prípadoch, príspevku na starobné dôchodkové sporenie v sporných prípadoch, o pokute, penále, povolení splátok dlžných súm poistného, príspevku na starobné dôchodkové sporenie, pokuty, penále a o zaradení zamestnávateľa do nebezpečnostnej triedy.

Podľa § 184 ods. 8 zákona o sociálnom poistení, nedávkové konanie sa začína na základe písomnej žiadosti účastníka konania alebo z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne.

Podľa § 209 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, rozhodnutie organizačnej zložky Sociálnej poisťovne sa vydáva písomne, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Predmetom kasačnej sťažnosti bol napadnutý rozsudok krajského súdu, ktorým súd zamietol žalobu o preskúmanie preskúmaného rozhodnutia žalovanej. Sťažovateľka v kasačnej sťažnosti namietala nevyhodnotenie záznamu a správy z kontroly zo dňa 14.07.2011 zo strany správnych orgánov ako aj krajského súdu. Zároveň trvala na posúdení jej osoby ako zamestnanca v zmysle čl. 1 základného nariadenia a § 4 ods. 1 zákona o sociálnom poistení.

11. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že za účelom preukázania skutočného výkonu činnosti na území Slovenskej republiky zamestnancov ďalšieho účastníka, vykonal prvoinštančný správny orgán v dňoch od 26.02.2013 do 08.03.2013 ako aj Národný inšpektorát práce dňa 13.03.2013 kontrolu priamo v sídle zamestnávateľa, ktorú mal zamestnávateľ uvedenú vo výpise zo živnostenského registra. Vykonanými kontrolami však reálny výkon činnosti zamestnancov vrátane sťažovateľky na území Slovenskej republiky nebol preukázaný. V súvislosti s predmetnou kontrolou sťažovateľka namietala neakceptovanie záznamu a správy o kontrole zo strany krajského súdu. K tomu kasačný súd poznamenáva, že sťažovateľka nesprávne poukazuje na § 246 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, pričom však cituje znenie § 245 ods. 6 predmetného zákona. Vzhľadom na obsah „Správy o vykonaní kontroly“ napriek tomu, že správny orgán v označení pochybil, nakoľko boli zistené nedostatky a preto mal byť predmetný dokument označený súlade s § 245 ako „Protokol o vykonaní kontroly“, uvedené nemá vplyv na zákonnosť rozhodnutia, nakoľko rozhodujúci je obsah, z ktorého jednoznačne vyplývajú zistené nedostatky aj s poukazom na to, že ako v čase kontroly Národného inšpektorátu práce, tak aj v čase prvej kontroly zo strany prvoinštančného orgánu sa v sídle spoločnosti nenachádzal zamestnávateľ ani zamestnanci. Krajský súd ako aj správne orgány sa zaoberali vykonanou kontrolou a zisteným skutkovým stavom zo strany správneho orgánu a skonštatovali, že ako sťažovateľka, tak ani zamestnávateľ neprodukovali dôkazy spochybňujúce závery žalovanej a prvoinštančného správneho orgánu.

12. Kasačný súd poukazuje aj na článok 3 ods. 2 vykonávacieho nariadenia, zo znenia ktorého vyplýva, že od osôb, na ktoré sa uplatňuje základné nariadenie sa vyžaduje, aby dotknutým inštitúciám postúpili informácie, dokumenty alebo podporné doklady, ktoré sú potrebné na posúdenie ich situácie alebo situácie ich rodín, na určenie alebo zachovanie práv a povinností a na určenie uplatniteľných právnych predpisov a ich povinností, ktoré z nich vyplývajú. Vo svetle uvedeného dôkazné bremeno leží nielen na Sociálnej poisťovni, ale aj na sťažovateľovi a zamestnávateľovi, a túto povinnosť, ktorá im vyplývala z vykonávacieho nariadenia, si riadne nespĺnili. Sťažovateľka počas správneho konania ako aj konania pred súdom nepreukázala, že od uzavretia pracovnej zmluvy dňa 01.08.2012 vykonávala u zamestnávateľa na území SR konkrétny dojednaný druh práce - promotéra služieb a produktov poskytovaných zamestnávateľmi alebo klientmi zamestnávateľa. Sťažovateľka rovnako nepreukázala skutočný rozsah vykonávaných, resp. konkrétnych prác.

13. Čo sa týka nepreukázania rozsahu vykonávaných prác a dokladov predložených sťažovateľkou v správnom ako aj v súdnom konaní, kasačný súd uvádza, že odôvodnenie napadnutého súdneho rozhodnutia v tejto časti je plne vyčerpávajúce a logicky odôvodnené. Nebolo možné postupovať inak ako súhlasiť s názorom krajského súdu, že žalovanej nemožno vytknúť, že nevykonala dokazovanie v dostatočnom rozsahu a že nezistila dostatočne skutkový stav, pretože doklady predložené zamestnávateľom sťažovateľky (ako prvoinštančnému orgánu tak aj Národnému inšpektorátu práce) len formálne deklarovali vznik pracovného pomeru bez akejkoľvek výpovednej hodnoty o tom, že sťažovateľka ako zamestnanec na území Slovenskej republiky skutočne uskutočňovala činnosť podľa pracovnej zmluvy. Rovnako nie je možné vytknúť žalovanému, že na sťažovateľku, resp. jej zamestnávateľa preniesol nad rozsah zákona dôkaznú povinnosť s poukazom na článok 16 ods. 1 a 6

vykonávacieho nariadenia.

14. Nie je dôvodné ani tvrdenie sťažovateľky, že na základe pracovnej zmluvy automaticky nadobúda status zamestnanca. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie, v zmysle ktorej: „pojem pracovník v zmysle článku 39 ES má autonómny význam v práve Únie a nemá byť vykladaný zužujúco. Za pracovníka je potrebné považovať každého, kto vykonáva skutočne a konkrétne činnosť, s výnimkou činností, ktoré sú tak obmedzené, že sa javia ako čisto okrajové a vedľajšie. Pracovný pomer je možné vyložiť podľa judikatúry Súdneho dvora tak že: ... za pracovníka musí byť považovaný každý, kto vykonáva skutočnú a efektívnu činnosť ... (rozsudok Európskeho súdneho dvora vo veci Matlen a Cikotic C-1 0/05).

15. Kasačný súd ako nedôvodnú vyhodnotil aj námietku sťažovateľky, ktorou namietala porušenie článku 13 ods. 3 základného nariadenia. Podľa názoru kasačného súdu formálne uzatvorenie pracovnej zmluvy medzi zamestnancom a zamestnávateľom ešte nezakladá sťažovateľke právo na aplikáciu článku 13 ods. 3 základného nariadenia, pretože uzatvorením pracovnej zmluvy pracovník nenadobúda automaticky status zamestnanca. Vychádzajúc z judikatúry Súdneho dvora EU za zamestnanca je potrebné považovať každého, kto vykonáva skutočne konkrétne činnosti, teda toho, kto vykonáva skutočnú a efektívnu činnosť. Napokon aj z článku 13 ods. 3 základného nariadenia vyplýva, že výkon práce musí byť reálny. Vzhľadom k uvedenému kasačný súd dospel k záveru, že tak správne orgány svojimi rozhodnutiami, ako aj krajský súd v procese preskúmania zákonnosti rozhodnutia, nepostupovali v rozpore s právnou úpravou obsiahnutou v základnom nariadení a v jeho vykonávacom nariadení.

16. Vo vzťahu k oprávnenosti žalovanej vydať rozhodnutie o tom, že zamestnancovi nevzniklo povinné sociálne poistenia na území Slovenskej republiky kasačný súd poukazuje na vyššie citované ustanovenia zákona o sociálnom poistení, v zmysle ktorých je žalovaná oprávnená v sporných nedávkových konaniach okrem iného rozhodnúť aj o vzniku povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti sťažovateľky ako zamestnankyne po tom, čo bola prostredníctvom príslušného formulára zaregistrovaná v registri poistencov žalovanej. Kasačný súd tiež dáva do pozornosti, že z predchádzajúcej rozhodovacej praxe je súdu známe, že listom zo dňa 10. decembra 2013 žalovaná akceptovala návrh poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia ZUS zo dňa 10. októbra 2013 na uzatvorenie spoločnej dohody medzi Sociálnou poisťovňou a poľskou inštitúciou sociálneho zabezpečenia ZUS v súlade s článkom 16 (4) vykonávacieho nariadenia, v zmysle ktorej bolo aj sťažovateľke určené poľské zákonodarstvo, ktoré má konečnú platnosť. Na základe uvedeného kasačný súd konštatuje, že zanikla sporná situácia pri určovaní uplatniteľných právnych predpisov aj pre sťažovateľku definitívnym určením poľského zákonodarstva v zmysle čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia (obdobne rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžo/30/2015).

17. Kasačný súd vzhľadom na námietky uplatnené sťažovateľkou uvádza, že preskúmané rozhodnutie spĺňa požiadavku na obsahové náležitosti rozhodnutia v zmysle § 209 zákona o sociálnom poistení. Kasačný súd sa stotožňuje s právnymi závermi zistenými v predchádzajúcich konaniach o tom, že sťažovateľka nespĺňa zákonné podmienky pre vznik povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti od stanoveného dátumu podľa tam uvedených ustanovení slovenskej legislatívy.

18. Vo svetle vyššie uvedeného kasačný súd konštatuje, že s právnymi námietkami sťažovateľky sa krajský súd v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na kasačnom súde, krajský súd sa posudzovanou vecou dôsledne zaoberal a vyvodil správne skutkové aj právne závery, ktoré náležite aj odôvodnil, a s ktorými sa kasačný súd v celom rozsahu stotožňuje. Námietky uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil najvyšší súd ako nedôvodné, ktoré neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť podľa § 461 S. s. p. ako nedôvodnú zamietol.

19. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že

sťažovateľke, ktorá v tomto konaní nemala úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 167 ods. 1 S. s. p.) a rovnako aj žalovanej nárok na ich náhradu nepriznal v súlade s § 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 168 S. s. p.

20. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.